

Jan van Egmond Lyceum

PROGRAMMA

VOOR

TOETSING

EN

AFSLUITING

5 havo

2017-18

Inhoudsopgavepagina **3****1. Algemeen**

Belangrijke data havo 5	4
Voorwoord	5
Examenreglement	6
Schoolexamen en centraal examen	6
De onderdelen van het examendossier	6
Herkansen en inhalen van toetsen	7
Cijferrapportage	7
Cijfers	7
Normen voor bevordering en slagen	7
Vrijstellingen en ontheffingen	8
Afwezigheid bij toetsen	9
Inleveren praktische opdrachten en handelingsdelen	9
Klachten over de beoordeling van werk	9
Fraude en andere onregelmatigheden	9

2. Overzicht van de vakken

Aardrijkskunde	11
Biologie	12
Bewegen, sport en maatschappij	13
Duits	14
Economie	15
Engels	16
Frans	17
Geschiedenis	18
Informatica	19
Lichamelijke opvoeding	20
Lob	21
Management en organisatie	22
Natuurkunde	23
Nederlands	24
Scheikunde	25
Tekenen	26
Wiskunde A	27
Wiskunde B	28
Wiskunde D	29

3. Overige

Rekentoets	30
Afgesloten vakken in leerjaar 4	31
SE Overzichtstabel	32

Belangrijke data havo 5

Data toetsweken, inhaalmomenten en herkansingen staan in de jaaragenda op Janvanegmond.psg.nl onder praktische informatie.

Kijk altijd op de portal van Zermelo (of de App van Zermelo) en/of mijnschool voor mogelijke wijzigingen.

Toetsweken

6 t/m 10 november 2017, reserve dag 13-11-17

22 t/m 26 januari 2018, reserve dag 29-11-18

19 t/m 23 maart 2018, reserve dag 16-03-18

Inhaaldagen

Data nog niet bekend

Herkansingen

Vakken die je wilt herkansen dienen te worden opgegeven. Dit kan je doen door een enquête in te vullen die ca. 1 week voor de deadline op mijnschool wordt geopend. Wanneer de enquête gesloten is, is het niet meer mogelijk om je op te geven voor een herkansing. Kijk altijd op de portal van Zermelo (of de App van Zermelo) en/ of mijn school voor mogelijke wijzigingen.

Herkansingen data

4 december toetsweek 1

19 februari toetsweek 2

5 april toetsweek 3

Opgeven voor herkansingen

Woensdag 22 november 17:00 uur: deadline opgave herkansingen toetsweek 1

Vrijdag 9 februari 16:30 uur: deadline opgave herkansingen toetsweek 2

Donderdag 29 maart 17:00 uur: deadline opgave herkansingen toetsweek 3

Centraal examen (CE)

14 t/m 28 mei

Herkansing CE

18 t/m 20 juni

Vakantieperiodes

23 t/m 27 oktober herfstvakantie

25 december t/m 5 januari kerstvakantie

26 februari t/m 2 maart voorjaarsvakantie

23 april t/m 4 mei meivakantie

21 juli t/m 28 augustus zomervakantie

Rekentoetsen

09 t/m 22 januari

06 t/m 19 maart

30 mei t/m 11 juni

Voorwoord

Beste leerling van de bovenbouw van ons havo,

In dit boekwerkje, officieel genaamd het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), vind je de stofomschrijving, de planning en de toetsing van alle vakken in het vierde en vijfde jaar. Je kunt precies zien hoe het eindcijfer van het schoolexamen voor elk vak tot stand komt.

Tevens staan er allerlei regels in die met het schoolexamen te maken hebben. Hoewel regels nooit leuk zijn om te lezen, raden wij je wel aan dit te doen. Je weet dan namelijk wat je plichten, maar ook wat je rechten zijn.

Namens alle docenten en andere medewerkers van het Jan van Egmond wensen wij je dit schooljaar uiteraard veel succes toe, dit onder het motto: 'jullie resultaten zijn onze resultaten'.

Met vriendelijke groet,

Mw. F. Meijer – den Baas - Teamleider gymnasium 2-6, atheneum 4, 5 en 6
Mw B. van Olphen - Teamleider havo 4 en 5

Programma van Toetsing en Afsluiting

Algemene informatie havo

Beste leerling,

In havo 4 maakte je een start met het examenprogramma. Om het diploma te halen moet je een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE) afleggen. Voor beide examens gelden allerlei regels, die ervoor moeten zorgen dat het programma op de juiste manier verloopt en wordt afgesloten.

Schoolexamenreglement en centraal-examenreglement

De algemene regels staan in het Examenreglement Purmerendse ScholenGroep. Dit reglement kun je vinden op de site van het Jan van Egmond Lyceum onder Praktische Informatie.

De school stelt tevens zijn eigen regels vast. Deze zijn geformuleerd in het Schoolexamenreglement Jan van Egmond Lyceum. Ook dit reglement is te vinden op de site van de school onder Praktische Informatie.

Het programma van toetsing en afsluiting

In het programma van toetsing en afsluiting (PTA) staat per vak een overzicht van alle toetsen die zullen worden afgenomen tijdens dit schooljaar. In het PTA staat ook een terugblik op de toetsen van het vorige schooljaar.

Let op: aan deze terugblik kunnen geen rechten worden ontleend.

Vakken die worden afgesloten met het schoolexamen

De volgende vakken kennen alleen een SE. Voor deze vakken wordt geen CE afgenomen.

- Culturele en kunstzinnige vorming (CKV), wordt vanaf schooljaar 2017-2018 met een cijfer afgesloten.
- Lichamelijke opvoeding; moet met een voldoende worden afgesloten
- Informatica
- Wiskunde D
- Bewegen, sport en maatschappij (BSM)
- Maatschappijleer

Al deze vakken worden dus voor de start van het CE afgerond, soms zelfs in havo 4.

De onderdelen van het examendossier

Alle onderdelen van het SE komen samen in je examendossier. Dit dossier bestaat uit de volgende delen:

- **De mondelinge of schriftelijke toetsen**
Door middel van deze toetsen laat je zien of je genoeg kennis en inzicht hebt. Er zijn voortgangstoetsen (VT), die meetellen voor de overgang naar havo 5, en dossiertoetsen (DT), die zowel meetellen voor de overgang naar havo 5 als voor het SE.
- **De praktische opdrachten**
Door middel van een praktische opdracht (PO) laat je zien of je voldoende vaardigheden voor het vak bezit. Soms moet je het eindresultaat presenteren. Deze toetsen tellen mee voor het SE.
- **De handelingsdelen**
Een handelingsdeel (HD) is een bepaalde activiteit of opdracht die je "naar behoren" moet afsluiten. Bij een onvoldoende beoordeling van één van de handelingsdelen kun je je examendossier niet afsluiten, kun je niet worden bevorderd en kun je geen diploma ontvangen.
- **Het profielwerkstuk**
Het profielwerkstuk (PWS) is een "meesterproef" die betrekking heeft op een vak in je profiel. In havo 4 begin je eraan te werken en in havo 5 maak je het af. Een presentatie/eindgesprek houden over je onderzoek hoort bij het PWS. Je krijgt één cijfer voor je werkstuk en je presentatie /eindgesprek samen. Als je geen presentatie/eindgesprek houdt, krijg je geen cijfer. Het cijfer voor het PWS wordt opgenomen in het combinatiecijfer. (zie: Combinatiecijfer)
- **Rekontoets 3F**
Dit is een verplicht onderdeel van het examen. Het betreft een digitale afname. Je krijgt in totaal 4 mogelijkheden om de rekentoets af te ronden.

Het centraal examen

Het CE is een landelijk examen, dat op school wordt afgenomen aan het einde van 5^e leerjaar.

Herkansen en inhalen van toetsen

Het schooljaar is ingedeeld in vier (voor havo 5 drie) lesperiodes die elk worden afgesloten met een toetsweek.

Inhalen

Inhaalrecht kan uitsluitend van toepassing zijn als er een gegronde reden is voor de absentie, e.e.a. is ter beoordeling van de teamleider. Als je, om welke reden ook (inclusief ziekte), absent bent bij een inhaaltoets, vervalt het recht op die herkansing.

De inhaalronde is in de regel kort na de toetsweek. Een toets die wordt ingehaald kan herkanst worden.

Echter indien een inhaalmoment samenvalt met de herkansing, kan de toets die wordt ingehaald niet meer herkanst worden.

Herkansingen

Een leerling uit een voorexamenklas heeft het recht twee toetsen te herkansen. Een leerling uit een examenklas heeft het recht drie toetsen te herkansen.

Het schooljaar is ingedeeld in vier (voor havo 5 drie) lesperiodes die elk worden afgesloten met een toetsweek. Voorexamenklassen: na toetsweek 1 en 2 mag je één toets uit periode 1 of 2 herkansen. Na toetsweek 3 mag je één toets uit periode 3 herkansen. Na toetsweek 4 zijn er geen herkansingen.

Examenklassen: Na elke toetsweek mag één toets uit deze toetsweek herkanst worden.

Het tijdstip van de herkansingen staan in de jaaragenda evenals de deadline van aanmelden hiervoor.

- Je kunt de herkansingen niet opsparen.
- Als je een toets herkanst, telt het hoogste van de twee cijfers.
- Als je, om welke reden ook (inclusief ziekte), absent bent bij een herkansingstoets, vervalt het recht op die herkansing.
- Praktische opdrachten, practicumtoetsen, luistertoetsen en huiswerktoetsen en het profielwerkstuk mag je niet herkansen.
- Als je een praktische opdracht die je niet op tijd hebt ingeleverd alsnog wilt inleveren, moet je daarvoor een herkansing inzetten.
- Het kan zijn dat je meerdere toetsen (herkansing en/of inhaaltoetsen) op één dag moet maken.
- De teamleider kan besluiten je een herkansing te ontnemen als je veelvuldig ongeoorloofd de lessen hebt verzuimd.
- De teamleider kan besluiten je vanwege bijzondere omstandigheden een extra herkansing te gunnen.

Cijferrapportage

In Magister kun je zelf, ook thuis, het actuele overzicht raadplegen. Er wordt geen rapport op papier meer uitgegeven, behalve het eindrapport.

Cijfers

De eindbeoordeling van het centrale examen (CE) wordt uitgedrukt in hele cijfers, van 1 t/m 10. Als een vak alleen een schoolexamen (SE) heeft, dan is het cijfer voor het SE het eindcijfer. Het cijfer wordt dan afgerond op 0 decimalen (zie: Afrondingen).

De meeste vakken hebben zowel een SE als een CE. Hierbij is het eindcijfer het gemiddelde van het cijfer voor het SE en het cijfer voor het CE. Dan wordt het cijfer voor het schoolexamen eerst op 1 decimaal afgerond (zie: Afrondingen). Het eindcijfer is het gemiddelde van het SE-cijfer en het CE-cijfer, afgerond op 0 decimalen.

Afrondingen

- Op 1 decimaal, om het eindcijfer te bepalen bij vakken met zowel een SE als een CE:
 - Indien het 2^e cijfer achter de komma een 5 of hoger is, wordt naar boven afgerond.
 - Indien het 2^e cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond.

Voorbeeld: 5,45 wordt 5,5
 5,44 wordt 5,4
- Op 0 decimalen, om het eindcijfer te bepalen van vakken met alleen een SE:
 - Indien het 1^e cijfer achter de komma een 5 of hoger is, wordt naar boven afgerond.
 - Indien het 1^e cijfer achter de komma een 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond.

Voorbeeld: 5,5 wordt 6
 5,4 wordt 5
 (dus 5,45 wordt 5)

Combinatiecijfer

De cijfers voor maatschappijleer, voor CKV vanaf examenjaar 2019 en voor het profielwerkstuk vormen het combinatiecijfer. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde, afgeronde cijfers (bestaande uit hele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt dit combinatiecijfer afgerond.

Voorbeeld: 5,5 wordt 6
 5,4 wordt 5

Wanneer ben je geslaagd?

Je bent geslaagd

Als het gemiddelde van alle cijfers gehaald bij het Centraal Examen minstens 5,5 is én je bij de eindcijfers niet meer dan één 5 hebt voor de vakken Nederlands, Engels en Wiskunde én

- als je voor al je vakken waarvoor een cijfer is vastgesteld als eindcijfer een 6 of meer hebt behaald, of
- als je 1 x een 5 hebt gehaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
- als je 1 x een 4 of 2 x een 5 of 1 x een 5 en 1 x een 4 hebt gehaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is.

Daarnaast moeten CKV (alleen nog examenjaar 2018) en het vak LO zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.

Het eindcijfer 3 of lager op de cijferlijst betekent dat je niet geslaagd bent. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer. Dus als het cijfer voor het PWS of voor maatschappijleer een 3 of lager is, ben je niet geslaagd, ook niet als het gemiddelde een 6 of hoger is.

Vanaf 2017-2018 is er in havo 4/vwo 4 bij het vak CKV sprake van een nieuw examenprogramma. Eén van de verschillen met het oude programma is dat het vak niet meer als handelingsdeel wordt afgesloten met een 'v' of 'g', maar met een cijfer. Dat cijfer wordt onderdeel van het zogenaamde 'combinatiecijfer'.

Voor het huidige examenjaar is dat nog niet van toepassing. Op de havo zal dit examencijfer voor het eerst worden toegekend in het examenjaar 2019 en op het vwo in 2020.

Normen voor de bevordering naar havo 5.

Met ingang van schooljaar 2017-2018 vormt het overgangscijfer van de vakken in havo 4 het eerste SE cijfer van dat vak in het examenjaar. Dit cijfer telt voor een bepaald percentage mee in het totale SE cijfer van dat vak. (Zie PTA per vak.)

Vanaf 1 augustus 2013 moeten alle examenkandidaten een rekentoets afleggen.

- De rekentoets is een verplicht onderdeel van het eindexamen havo en dient ten minste één keer te zijn afgelegd in het voorlaatste leerjaar dan wel in het eindexamenjaar.
- Een leerling heeft vier kansen om de rekentoets te maken waarvan de school er ten minste één moet aanbieden in het voorlaatste leerjaar.
- Een leerling die in één jaar eindexamen aflegt (een gezakte leerling) krijgt opnieuw heeft drie kansen.
- Het eindcijfer van de rekentoets telt voor havo nog niet mee in de slaag-zakregeling (het ministerie van OCW maakt het meetellen van het rekentoetscijfer in de slaag-zak regeling van het havo minimaal een jaar voorafgaande aan het moment dat het gaat meetellen bekend. Dit betekent dat uiterlijk eind juni van een schooljaar bekend zal moeten zijn of het rekentoetscijfer het schooljaar daarop gaat meetellen en de slaag-zak regeling).
- het eindcijfer van de rekentoets en het rekentoetsstype waarop dat is behaald worden vermeld op de cijferlijst.

Toetsvarianten voor havo:

- Rekentoets 3F: is de reguliere rekentoets voor havo en vwo
- Rekentoets 3ER; een officiële rekentoetsvariant, bedoeld voor leerlingen met ernstige rekenproblemen zoals dyscalculie. Het CvTE heeft voorwaarden gesteld aan deelname aan deze rekentoets, die zijn te vinden in de brochure over de Rekentoets ER op www.examenblad.nl.
- Zodra de rekentoets 3S vastgelegd wordt als een officieel rekentoetsniveau voor vwo dan kunnen havisten deze rekentoetsvariant afleggen als rekentoets op een hoger niveau.

Vrijstellingsregel bij doubleren

Als je blijft zitten in havo 4 of het examenjaar een tweede keer moet doen, gelden de volgende regels:

- Alle toetsen, handelingsdelen en praktische opdrachten moet je overdoen.
- Voor de met een schoolexamen afgesloten vakken wordt een vrijstelling verleend mits dat vak met een voldoende eindbeoordeling is afgesloten. Je ouders moeten daar toestemming voor geven. Het vak LO moet altijd worden overgedaan met uitzondering van LO in het examenjaar mits met een voldoende/goed afgesloten.
- Het PWS moet je overdoen als het op nul decimalen afgeronde cijfer lager is dan een 6.
- In de vrijgekomen tijd moet je een ondersteunend programma volgen, dat je vaststelt in overleg met je mentor.

Overzetten cijfers bij doubleren.

Het is niet mogelijk om bij doubleren of het examenjaar een tweede keer doen, de cijfers van toetsen, PO of handelingsdelen van een eerder jaar over te zetten.

Afwijkende manier van examineren

Als je in je eindexamenjaar 6 jaar of korter dan 6 jaar in Nederland bent, en Nederlands is niet je moedertaal, dan kan daarmee rekening gehouden worden bij het afnemen van de examens. Je kunt dan bijvoorbeeld tijdens de examens extra tijd krijgen.

Ook als je op een of andere wijze gehandicapt bent – je bent bijvoorbeeld slechtziend of dyslexie hebt, of een andere aantoonbare belemmering – dan kan bekeken worden of je in aanmerking komt voor bijvoorbeeld extra tijd. Meld je bij de teamleider wanneer bovenstaande op jou van toepassing is.

Ben je kleurenblind en heb je aardrijkskunde in je pakket, bespreek dan met je vakdocent in hoeverre je problemen hebt bij het gebruik van de atlas. Meld ook dan eventuele problemen bij je teamleider. Voor alle verzoeken tot aanpassingen in de normale wijze van examineren moet je een verklaring van een specialist inleveren. Ook wordt de Inspectie op de hoogte gebracht.

Ontheffingen

Soms kun je in aanmerking komen voor een ontheffing voor een bepaald vak. Dat kan het geval zijn bij LO, bijvoorbeeld bij een lichamelijke handicap. Meld je bij je teamleider wanneer de bovenstaande situatie op jou van toepassing is. Je hebt niet automatisch recht op ontheffing, maar je kunt wel een verzoek tot ontheffing indienen. Ook hier geldt dat je een verklaring van een specialist moet inleveren en dat de Inspectie wordt ingelicht.

Afwezigheid bij toetsen

Als je, bijvoorbeeld door ziekte, niet kunt deelnemen aan een toets, dan moeten je ouders/verzorgers op de dag van de toets, vóór het begin van de toets, contact opnemen met school. Dit moeten zij elke dag opnieuw doen, zolang je ziek bent in de toetsweek. Wordt je afwezigheid niet gemeld, of wordt deze door de schoolleiding als ongeldige afwezigheid beoordeeld, dan kan de schoolleiding maatregelen nemen.

Toetsen die om geldige redenen niet zijn afgelegd, moeten alsnog gemaakt/gedaan worden. Inhalen gebeurt in de regel kort na de toetsweek. Als je, om welke reden ook (inclusief ziekte) absent bent op het moment dat je een toets moet inhalen of herkansen, verspeel je het recht op inhalen of herkansen.

Inleveren Praktische Opdrachten en Handelingsdelen

- Je moet het werk persoonlijk aan je docent overhandigen. Stop het werk in geen geval in een postvakje. Je blijft altijd zelf verantwoordelijk voor het inleveren van je werk.
- Als je van mening bent dat er zeer speciale omstandigheden zijn waardoor je je niet kunt houden aan de inleverdatum, bespreek dat dan direct met je vakdocent. Deze beoordeelt, in overleg met je teamleider, of je uitstel kunt krijgen.
- Bij te laat inleveren van werk worden argumenten als “De computer is gecrasht” of “De printer deed het niet” nooit als excuus geaccepteerd.
- Voor het inleveren van praktische opdrachten geldt een uiterste inleverdatum. Eerder inleveren mag. Je planning afstemmen zo indelen dat je ruim voor de uiterste inleverdatum klaar bent is zelfs heel verstandig.
- Als je je praktische opdracht op de uiterste inleverdatum – om welke reden dan ook, inclusief ziekte – niet hebt overhandigd aan je docent, moet je rekening houden met een vervangend cijfer 1. Als er nog een herkansingsmogelijkheid is, moet je deze inzetten om het werk alsnog in te leveren.
- Als je geruime tijd voor de uiterste inleverdatum door omstandigheden buiten jouw schuld problemen voorziet met de inlevertermijn, meld dit dan direct aan je docent. Die bepaalt dan in overleg met de /teamleider of je je werk op een wat later moment mag inleveren.
- Als je het werk niet inlevert of niet naar behoren aflevert, kun je verplicht worden om, na de lestijd, op school hieraan te werken. Een argument als “Ik moet naar mijn werk of ik moet trainen” wordt niet als excuus geaccepteerd. De vakdocent bepaalt of je de oorspronkelijke, dan wel een aanvullende of een geheel nieuwe opdracht moet maken.
- De uiterste consequenties van het niet volledig of niet “naar behoren” uitvoeren van handelingsdelen zijn
 - dat je niet bevorderd kunt worden naar het volgende leerjaar. Handelingsdelen zijn opgenomen in de overgangsnormen: je wordt pas bevorderd als de handelingsdelen die in dat jaar zijn opgegeven, naar behoren zijn uitgevoerd.
 - dat je geen diploma kunt ontvangen als je je examendossier niet tijdig en naar behoren hebt afgerond. De handelingsdelen zijn onderdeel van dit dossier (zie: Onderdelen examendossier).

Klachten over de beoordeling van werk

Als je een klacht hebt over de beoordeling van een onderdeel van het SE bespreek je dat natuurlijk eerst met je vakdocent. Blijft het probleem bestaan, dan moet je binnen 3 werkdagen nadat je de beoordeling hebt ontvangen het probleem voorleggen aan de teamleider. Kijk voor de verdere procedure in het schoolexamenreglement van het Jan van Egmond Lyceum. (Zie de site van het Jan van Egmond Lyceum onder Praktische Informatie.)

Maatregelen bij fraude en andere onregelmatigheden

Pleeg je fraude of onttrek je je aan onderdelen van het SE of CE, dan kan het cijfer 1 worden toegekend. Je kunt ook worden uitgesloten van (verdere) deelname aan het schoolexamen en/of centraal examen. Toetsen die je al hebt afgelegd, kunnen alsnog ongeldig verklaard worden. Je kunt ook verplicht worden opnieuw één of meer onderdelen van het examen af te leggen.

Als je met deze maatregelen dreigt te worden geconfronteerd, dan krijg je de gelegenheid om jouw versie van het gebeurde te vertellen en je te laten bijstaan door een **volwassene. Tegen de genomen maatregelen dan wel de uitspraak over een klacht, kun je binnen drie werkdagen in beroep gaan bij de commissie van beroep.**

Het adres van de commissie van beroep is:

**Beroepscommissie school- en centraal examen PSG
t.a.v. de voorzitter
Postbus 659
1440 AR Purmerend**

Onvoorziene gevallen

In onvoorziene gevallen beslist de schoolleiding.

Wij wensen je veel succes.

Docenten en schoolleiding

Legenda

TOETSVORM

m	Mondeling
s	Schriftelijk
h	Handelingsdeel
p	Praktische opdracht / Practicum
l	Luistertoets
d	Digitale toets

BEOORDELING

c	Cijfer
o/v/g	Onvoldoende / voldoende / goed

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	<i>Wereld: Landschappen en klimaat</i>	100	2	15%	s	c
4	tw3	PO41	<i>Geografische vaardigheden: Landen in transitie.</i>		1	10%	p	c
4	tw4	DT42	<i>Nederland: Leefomgeving en wateroverlast</i>	100	2	15%	s	c
5	tw1	DT51	Hoofdstuk 1: Wereld: globalisering + herhaling H1 klas 4 + herh. Stedelijke gebieden	100		15%	s	c
5	tw2	DT52	Hoofdstuk 1: Wereld: globalisering Hoofdstuk 3: Gebieden: Indonesië	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Hoofdstuk 2: Aarde: endogene en exogene processen + atlasopdrachten geologie + herhaling Rivierengebied + atlasopdrachten Rivierengebied	100		25%	s	c

Gebruikte methode:

Buitenland: Aardrijkskunde, HAVO 5 lesboek en werkboek

Powerpoints op Smartschool

Grote Bosatlas 54^e druk

Overig materiaal: stencils, actuele artikelen, atlasopdrachten

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Thema 1 Inleiding in de biologie Thema 2 Cellen Thema 3 Voortplanting	100	2	10%	s	c
4	tw4	DT42	Thema 4 Erfelijkheid Thema 5 Evolutie Thema 6 Regeling en waarneming (deel)	100	2	10%	s	c
4	tw4	DT43	Thema 6 Regeling en waarneming (deel) Thema 7 Ecologie	100	3	10%	s	c
4	1/2/3/4/5	extra	Practicumverslagen, practicumtekeningen en leertaken. Elk onderdeel levert punten voor bij de volgende toets.				s	punten
4	tw5	PO41	Reeds afgerond	10 slv	2	10%	p/s	c
5	tw1	DT51	Thema 1 Stofwisseling Thema 2 DNA Herhaling havo 4: Thema 8 Gedrag (uit Zakboek) 4H Thema 2: Doelstelling 10 (mitose) 4H Thema 3: Doelstelling 4 (meiose) 4H Thema 5: Doelstellingen 7 en 8 (zie het Zakboek)	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Thema 3 Mens en milieu Thema 4 Voeding Thema 5 Transport 4H Thema 7: Doelstellingen 4 en 5 (zie het Zakboek)	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Thema 6 Gaswisseling en uitscheiding Thema 7 Bescherming en evenwicht 4H Thema 1: Doelstellingen 5 en 6 (zie Zakboek)	100		20%	s	c
5	1/2/3	extra	Practicumverslagen, practicumtekeningen en leertaken. Elk onderdeel levert punten voor bij de volgende toets. Meer informatie in de les.				s	punten
5	Laatste periode		Examentraining en ZAKBOEK Herhalen erfelijkheid, regeling en waarneming en ecologie					

Gebruikte methode:

Biologie voor jou, deel HAVO 4 A + B

Biologie voor jou, deel HAVO 5 A + B

Binas, zesde editie

Biologie voor jou ZAKBOEK, havo

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	**	Kerntaak ALO	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	1	HD41	Toernooi organisatie	1					s	o/v/g
4	1	HD42	Sportautobiografie- en keuzetest	58					s	o/v/g
4	1/2/3/4	HD43	Sportstage 1	30					p/s	o/v/g
4	1/2/3/4/5	HD44	Bewegen Regelen						p/s	o/v/g
4	1/2/3/4/5	HD45	Bijhouden portfolio	34					S	o/v/g
4	2	PO41	Springen	15			1	5%	P	C
4	2	PO42	Groene Spelen	20			1	3%	p/s	C
4	2	DT41	Organisatie van Sport en Bewegen en motieven in de sport	2		75	1	5%	S	C
4	2/3	PO43	Demo (Bom en Turnen 1)	13+ 11			1	10%	p/s	C
4	3	DT42	Blessurepreventie en behandeling	3		75	1	10%	p/s	C
4	4	PO44	Fitheidstesten en Duurconditie	24 +			1	5%	p/s	C
4	4	DT43	Energie systemen, Trainingsprincipes en Voeding	5		75	2	10%	S	C
4	5	PO45	Werpen	16			1	5%	P	C
5	1/2	HD51	Sportstage 2						p/s	o/v/g
5		HD52	Deelname interscholair sport evenement						P	o/v/g
5	1/2	HD53	Bijhouden portfolio						s	o/v/g
5	1/2/3	HD54	Bewegen Regelen						p/s	o/v/g
5	1	HD55	reanimatie						p	o/v/g
5	1	PO51	Bosspelen		1,2,3,4,5			5%	p/s	C
5	2	PO52	Zelfverdediging		5			5%	p	C
5	2	DT51	Motorische ontwikkeling		4,5	75		7%	s	c
5	2	PO53	Toernooiorganisatie en uitvoering		2,3,4			10%	p/s	c
5	3	PO54	Turnen 2		4			5%	p	c
5	1/2/3	PO55	Lesgeven II		1,3,4			10%	p/s	c
5	3	PO56	Vrijtijdspelen					5%	p	c

Kerntaken ALO: 1)lesgeven / 2)begeleiden 3)coördineren 4)verantwoorden 5)professionaliseren

Het gemiddelde cijfer van alle onderdelen gaat voor 40% mee naar het 5^e jaar

Gebruikte methode:

Reader BSM

Powerpoint presentaties

Boek: BeSportMinded

De uiterste inleverdata van het te maken werk zullen door middel van de BSM nieuwsbrief halverwege een periode worden bekend gemaakt.

Voor een niet volledig afgerond PO/ VT of HD, wordt als signaal het cijfer 1 vermeld.

Te laat ingeleverd werk, zal maximaal met het cijfer 6 worden gewaardeerd. Dit om te voorkomen dat leerlingen die wel op tijd inleveren worden benadeeld.

Bij doubleren moet opnieuw het gehele programma worden doorlopen.

Doubleren geeft geen recht op vrijstellingen. Indien het examenjaar voor een 2^e keer wordt gedaan kan voor BSM een vrijstelling worden verleend mits er een voldoende is behaald.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Gesprek	5	2	15%	m	c
4	tw4	DT42	Tekstverklaring	75	5	10%	s	c
5	tw1	DT51	Schrijfvaardigheid	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Literatuur	50		15%	s	c
5	tw2	DT53	CITO Luistertoets	75		20%	l	c
5	3	HD51	Verslag Aken				h	o/v/g
5	tw3	DT54	Spreekvaardigheid	10		20%	m	c

Gebruikte methode:

Examenbundel
Teksten en luisteroefeningen

Extra informatie:

De luistertoets kan niet herkanst worden.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw3	DT41	Geldzaken Conjunctuur	100	1	15%	s	c
4	tw4	DT41	Europa Crisis	100	1	15%	s	c
5	tw1	DT51	Rekonomie Jong & Oud Verdiene & Uitgeven	100		35%	s	c
5	tw3	DT52	Vervoer Markt & Overheid	100		35%	s	c

Gebruikte methode:

Lesbrieven

Extra informatie

Reeds eerder getoetste stof wordt in grote lijnen als bekend verondersteld.

Examenstof:

Rekonomie
 Jong & Oud
 Verdiene & Uitgeven
 Vervoer
 Markt & Overheid
 Europa

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw3	DT41	<i>Schrijfvaardigheid (formele brief)</i>			10%		
5	tw1	DT51	Schrijfvaardigheid (zakelijk)	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Kennis van Land en Volk	60		15%	s	c
5	tw2	DT53	Cito Luistervaardigheid	60		20%	l	c
5	tw3	DT54	Toets roman: <i>Into the Wild</i>	60		15%	s	c
5	tw3	DT55	Spreekvaardigheid	10		20%	m	c

Gebruikte methode:

Eigen materiaal school

Roman ***Into the Wild*** – **Jon Krakauer** (Door leerlingen zelf aan te schaffen; start periode 2)Extra informatie:

DT53 en DT54 kunnen niet herkanst worden.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw3	DT41	Leestoets (ERK)			10%		
4	tw4	DT42	Spreekopdracht (gesprek, presentaties)			15%		
5	tw1	DT51	Brief	100		20%	S	C
5	tw2	DT52	Literatuur	75		15%	S	C
5	tw2	DT53	Kijk/luisteroets CITO*	60		20%	S	C
5	tw3	DT54	Mondeling	15		20%	M	C

Methode : Grandes Lignes 4de editie + Grandes Lignes 5e ed have Littérature + digitaal lesmateriaal

* kijk en luisteroetsen kunnen niet herkanst worden

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	"Ontstaan van Nederland" Ned. Opstand en de Republiek i/d Gouden Eeuw	100	2	15%	s	c
4	tw3	DT42	"Duitsland" Duitsland 1870-1945	100	2	15%	s	c
4	tw4	DT43	"Koude Oorlog" Periode 1945-1989	100	2	15%	s	
5	tw1	DT51	Tijdvak 1 t/m 5 op basis van eindexamenkatern	100		15%	s	c
5	tw2	DT52	Tijdvak 6, 7 en 8 op basis van eindexamenkatern	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Tijdvak 9 en 10 op basis van eindexamenkatern	100		20%	s	c

Extra informatie

In elke periode is er een praktische opdracht: de beoordeling daarvan is een onderdeel van het cijfer van de voortgangs- of dossiertoets van die periode.

De lessen worden verdeeld in hoorcolleges en werkcolleges. Beide vormen van college worden gegeven door een andere docent.

Van de leerlingen wordt verwacht dat zij een portfolio (zoveel mogelijk digitaal) samenstellen. Hierin wordt opgenomen alle producten die de leerlingen in de loop van jaar 4 en 5 verzamelen/produceren. Hierbij valt te denken aan:

- Aantekeningen
- Presentaties
- Verslagen
- Samenvattingen

De samenstelling van een portfolio is van belang daar de gehele stof tijdens het CE getoetst wordt.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toetsvorm	Beoordeling
4	tw2	DT41	B2H03 Computers en randapparatuur B1 Webdesign, HTML5 en CSS3	50	1	10%	s	c
4	3	PO41	Maken website XHTML en CSS		1	5%	d	c
4	tw4	DT42	Hoofdstuk 4 en 5 B2H04:Besturingssystemen Virtualisatie en Cloud B2H05: Computer Netwerken Webserver en home network	50	3	15%	s	c
4	tw5	PO42	Algoritmiek en Java H7 v2 Praktische Programmeeropdracht achter de computer	100	2	10%	d	c
5	tw1	DT51	Hoofdstuk 10: Relationale databases SQL Security: SQL injecties	100		15%	d	c
5	2	PO51*	Maken database MS Access Form application			10%	d	c
5	tw3	DT52	Hoofdstuk 13:Organisaties, projecten en projectmatig werken. Hoofdstuk 14:Informatiesystemen	30		10%	d	c
5	3	PO52*	Eindopdracht: Game development			25%	d/s	c

Gebruikte methode:

<https://moodle.informatica-actief.nl/login/index.php>

Extra informatie:

* PO51 en * PO52 zijn niet herkansbaar

s = schriftelijk af te nemen toets

d =digitaal af te nemen toets

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
5	1	HD51	Sportoriëntatie				p	o/v/g
5	2	HD52	Sportoriëntatie				p	o/v/g

Extra informatie:

Het handelingsdeel sportoriëntatie verdient het predicaat voldoende als alle activiteiten minimaal met een voldoende zijn afgesloten. Over 2 periodes mag slechts 1 les gemist worden, mits gegronde reden aantoonbaar.

Leer-jaar	Periode/ toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in Minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets- vorm	Beoor- deling
4	1/2/3/4/5	HD41	<i>Keuzeweb (verplichte opdrachten herkenbaar aan de blauwe balk)</i>					o/v/g
4	2	HD42	<i>Voorlichtingsavond Studie & Beroep</i>					o/v/g
4	3	HD43	<i>Gastlessen HvA inclusief voorbereiding en evaluatieopdracht in KeuzeWeb</i>					o/v/g
4	1/2/3/4/5	HD44	<i>Bezoek van open dag(en) hogeschool inclusief KeuzeWeb opdracht "Open dag" voor voorbereiding en evaluatie</i>					o/v/g
5	1/2/3	HD51	Keuzeweb (verplichte opdrachten herkenbaar aan de blauwe balk)					o/v/g
5	1/2/3	HD52	Proefstuderen of meeloopdag(en) inclusief KeuzeWeb opdracht "Proefstuderen" of "Meeloopdag" voor voorbereiding en evaluatie					o/v/g
5	1/2/3	HD53	Motivatiebrief en invullen Studiekeuze op JanvanEgmond.dedecaan.net (KeuzeWeb opdracht "Definitieve Studiekeuze")					o/v/g

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	<i>Stichting & Vereniging</i>	100		15%	s	c
4	tw3	DT42	<i>Marketing Organisatie & Personeel</i>	100		15%	s	c
5	tw1	DT51	Eenmanszaak2	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Eenmanszaak 1 Eenmanszaak2	100		25%	s	c
5	tw3	DT53	NV	100		25%	s	c

Gebruikte methode:

Lesbrieven

Extra informatie:

Reeds eerder getoetste stof wordt in grote lijnen als bekend verondersteld.

Examenstof

Stichting & Vereniging

Eenmanszaak deel 1

Eenmanszaak deel 2

NV

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Hoofdstukken 1 en 5	100	2	15%	s	c
4	tw4	DT42	Hoofdstukken 2, 4 en 5	100	2	20%	s	c
4	1/2/3/4	PO41	Systeembord Practicum en ontwerpen		1	5%	p	c
5	tw1	DT51	Hoofdstuk 7 (Trillingen), Keuzekatern Optica, keuzekatern Technische automatisering, "Samengevat Natuurkunde Havo" Hoofdstuk 3* (Materialen)	100		15%	s	c
5	tw2	DT52	Hoofdstukken 8 (Arbeid-Energie), 1* (Elektriciteit), 2* (Beweging), 5* (Straling)	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Hoofdstukken 9 (Zonnestelsel), 2* (Beweging), 4* (Krachten), 5* (Straling)	100		20%	s	c
5	1/2/3	PO51	Practicum Materialen			5%	p	c

* De hoofdstukken aangegeven met een asterisk geven de hoofdstukken aan uit het Newton Havo4 boek.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	2/3	HD41	Schrijven				s	o/v/g
5	tw1	DT51	HBO-Taal	120		30%	s	c
5	tw2	DT52	Argumenteren en Gedocumenteerd schrijven (beschouwing/betoog)	150		30%	s	c
5	tw3	DT53	Literatuur cursus 4, 10, 11 en 12 en 5 boeken na 1880	90		30%	s	c
5	1/2/3	DT54	Presentatie (Betoog)	15-20		10%	m	c

Gebruikte methode: Nieuw Nederlands havo 4/5, uitgave 2014

Voor literatuur: Laagland of reader met aanvullende informatie en teksten (fotokopieën en op Smartschool), uitgereikt door de docent. In totaal 5 moderne literaire werken lezen, verplicht gesteld door de sectie Nederlands. Hiervan worden er 2 in de vierde en 3 in de vijfde klas gelezen.

Havo 4

Literatuur: getoetst worden Laagland Literatuur cursus 1, 2, 3, 8 en de 3 werken die dit jaar worden gelezen.

Middeleeuwen:

Karel ende Elegast;
Van den Vos Reinaerde

Negentiende eeuw:

Saidjah en Adinda uit de Max Havelaar van Multatuli;

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	4	DT41	<i>Hoofdstuk 3: Stoffen en reacties Hoofdstuk 4: Moleculaire stoffen Hoofdstuk 5: Zouten en zoutoplossingen</i>	100		10%	s	c
5	tw1	DT51	H7: Koolstofverbindingen H8: Zuren en basen	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	H7: Koolstofverbindingen H9 Energiegebruik	100		25%	s	c
5	tw2/3	PO51	Praktische opdracht	20 slu		20%	p	c
5	tw3	DT53	H10 Polymeren H11 Duurzaam produceren	100		25%	s	c

Gebruikte methode:

Chemie Overal Havo 4 en 5

Extra informatie:

In alle toetsen komt "rekenen in de chemie" voor.

Leerjaar	Periode/ Toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging Rapport	Weging SE	Toets- vorm	Beoor- deling
5	1	PO51	Werkstuk naar de aanschouwing			30%	p	c
5	2	PO52	Werkstuk met een nog nader in te vullen praktisch doel			30%	p	c
5	3	PO53	Werkstuk naar keuze uit een aantal verbale of visuele gegevens			30%	p	c
5	tw2	DT51	KG/KB eindexamen stof i.c.m. het thema			5%	s	c
5	tw3	DT52	KG/KB eindexamen stof i.c.m. het thema			5%	s	c

Gebruikte methode

Eigen methode te vinden op smartschool

Gebruik van werkbladen. Arttube en kunstuur in de klas.

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Deel 1: hoofdstuk 1 en 2			10%		
4	tw3	DT42	Deel 1: hoofdstuk 3 en 4			15%		
4	tw4	DT43	Deel 1: hoofdstuk 4 Deel 2: hoofdstuk 5			15%		
5	tw1	DT51	Deel 2: hoofdstuk 7 Deel 3: hoofdstuk 9	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Deel 3: hoofdstuk 9, 10 en 11	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Deel 3: hoofdstuk 11 en 12	100		20%	s	c

Gebruikte methode:Getal en Ruimte 11^e editie

HAVO A deel 1

HAVO A deel 2

HAVO A deel 3

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Deel 1: hoofdstuk 1 en 2			15%		
4	tw3	DT42	Deel 1: hoofdstuk 3 en 4			15%		
4	tw4	DT43	Deel 1: hoofdstuk 4 Deel 2: hoofdstuk 5			15%		
5	tw1	DT51	Deel 2: hoofdstuk 7 en 8	100		15%	s	c
5	tw2	DT52	Deel 2: hoofdstuk 8 Deel 3: hoofdstuk 9 en 10	100		20%	s	c
5	tw3	DT53	Deel 3: hoofdstuk 9, 10 en 11	100		20%	s	c

Gebruikte methode:
 Getal en Ruimte 11^e editie
 HAVO B deel 1
 HAVO B deel 2
 HAVO B deel 3

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw2	DT41	Deel 1: hoofdstuk 1 en 2			15%		
4	tw3	DT42	Deel 1: hoofdstuk 3 en 4			15%		
4	tw4	DT43	Deel 1: hoofdstuk 4 Deel 2: hoofdstuk 5			15%		
5	tw1	DT51	Deel 2: hoofdstuk 6	100		20%	s	c
5	tw2	DT52	Deel 2: hoofdstuk 7 en 8	100		15%	s	c
5	tw3	DT53	Deel 2: hoofdstuk 8 Deel 3: hoofdstuk 9	100		20%	s	c

Gebruikte methode:
 Getal en Ruimte 11^e editie
 HAVO D deel 1
 HAVO D deel 2
 HAVO D deel 3

Rekentoets 3F

Alle havoleerlingen maken een verplichte rekentoets.

Wat is er wettelijk bepaald?

- De rekentoets is een verplicht onderdeel van het eindexamen;
- In het komend schooljaar zal aan de hand van de resultaten (2016-2017) onderzocht worden of het verantwoord is om de rekentoets te laten meetellen in het schooljaar 2017-2018.
- Mocht dat niet het geval zijn dan zal het resultaat van de rekentoets wel vermeld worden op de cijferlijst, maar nog niet meetellen voor het behalen van een diploma;
- Havo en vwo maken de rekentoets op niveau 3F;
- Elke leerling heeft recht op 4 kansen waarbij het hoogste cijfer telt;
- De eerste afname vindt plaats in het voorexamenjaar;
- Bij een onvoldoende resultaat bij de eerste afname ben je verplicht tot het volgen van een bijspijkertraject en deelname aan een volgende afname;
- Let op: sommige vervolgopleidingen gebruiken het cijfer van de rekentoets als selectie criterium.

Het College voor Toetsen en Examens (CVTE) heeft de afnameperiodes voor de rekentoets VO in het schooljaar 2017-2018 bepaald:

1. Eerste afnameperiode 3F: tussen dinsdag 9 t/m maandag 22 januari 2018
2. Tweede afnameperiode 3F: tussen dinsdag 6 t/m maandag 19 maart 2018
3. Derde afnameperiode 3F: tussen woensdag 30 mei t/m maandag 11 juni 2018

Alle leerlingen uit de voor-examenklas maken hun eerste rekentoets in de derde afnameperiode. Het betreft een digitale afname. Jullie worden via de PSG mail op de hoogte gebracht.

Oefentip: op het internet is veel oefenmateriaal beschikbaar. Selecteer wel het juiste niveau: 3F.

Verder kunnen de leerlingen zich ook thuis voorbereiden op de rekentoets door de voorbeeldtoetsen van CITO te maken. Deze toetsen vindt u op:
http://www.cito.nl/onderwijs/voortgezet%20onderwijs/rekentoets_vo/voorbeeldtoetsen.

Daarnaast kunnen de leerlingen zich aanmelden bij www.betterrekenen.nl. Op deze site staan elke werkdag drie rekenopgaven op het niveau van 3 F. Andere nuttige sites zijn: RekenVoort (via www.fisme.science.uu.nl) en www.rekenbeter.nl. Verder is ook een Rekenapp van uitgeverij Malmberg beschikbaar.

Vakken afgesloten in leerjaar 4:

HAVO 4 ckv

2016/2017

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw1	HD41	Introductie					o/v/g
4	tw2	HD42	Project maatschappijleer en CKV					o/v/g
4	tw3	HD43	Massacultuur					o/v/g
4	tw4	HD44	Architectuur					o/v/g
4	tw5	HD45	Controversieel					o/v/g
4	1 t/m 5	HDeind	In totaal zes culturele activiteiten					o/v/g

Gebruikte methode:

Kunstwerk CKV-1 Havo

Opdrachten zijn te vinden op smartschool onder vak ckv.

Extra informatie:

CKV is een handelingsdeel waarbij je iedere periode met een voldoende moet afsluiten. Naast de opdrachten in de les ben je verplicht om zelf zes culturele activiteiten te ondernemen.

HAVO 4 maatschappijleer

2016/2017

Leer-jaar	Periode / toetsweek	Toets	Onderwerp	Duur in minuten	Weging rapport	Weging SE	Toets-vorm	Beoor-deling
4	tw 1	DT 41	Inleiding, grondbeginselen van de rechtsstaat en "Wat is politiek? "	100		20%	s	c
4	tw 2	DT 42	Parlementaire Democratie	100		20%	s	c
4	tw 3	PO 41	Praktische opdracht icm ckv			20%	s+m	c
4	tw 4	DT 43	Pluriforme samenleving	100		20%	s	c
4	tw 5	DT 44	Rechtsstaat	100		20%	s	c

Gebruikte methode:

Thema's Maatschappijleer, derde gewijzigde druk. (Uitgeverij Essener).

- Periode 1: lesboek blz. 8 t/m 24, 28 t/m 35 + eventuele opdrachten die in de lessen aan de orde zijn geweest.
 Periode 2: lesboek blz. 64 t/m 109 + eventuele opdrachten die in de lessen aan de orde zijn geweest (afhankelijk van het tijdsschema komen een aantal paragrafen komen wellicht te vervallen ; de studieplanner is leidend).
 Periode 3: praktische opdracht icm het vak ckv (zie hieronder voor meer informatie).
 Periode 4: lesboek blz. 110 t/m 145 + eventuele opdrachten die in de lessen aan de orde zijn geweest.
 Periode 5: lesboek blz. 28 t/m 35 (herhaling) + 36 t/m 59 + eventuele opdrachten die in de lessen aan de orde zijn geweest.

Extra informatie:

Bij de bestudering van de stof moet rekening worden gehouden met aantekeningen, bijbehorende opdrachten uit het werkboek en de door de docent zelf aangedragen oefenstof, actuele uitbreidingen en verdiepingsopdrachten. Bij elke dossiertoets na DT4.1 kunnen delen uit de reeds getoetste stof worden herhaald.

Soms kan de stof van een DT voor een deel bestaan uit door de leerling zelf verzamelde stof. De leerling moet dan de betreffende opdracht zelf maken en nakijken a.h.v een antwoordmodel dat digitaal beschikbaar wordt gesteld. De stof wordt schriftelijk getoetst.

Praktische opdracht in combinatie met het ckv

In periode 3 wordt een praktische opdracht in combinatie met het vak ckv uitgevoerd. Leerlingen werken in groepjes van maximaal vier personen aan een werkstuk waarbij zowel sociaal-maatschappelijke als sociaal-culturele vaardigheden en competenties worden aangeleerd en getoetst.

SE Overzichtstabel HAVO 5 JEL 2017/2018

Vak	4 ^e leerjaar	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	SE (Op verg lst)
Aardrijkskunde	DT41 15% DT42 15% PO41 10%	DT51 15%	DT52 20%	DT53 25%		980
Biologie	DT41 10% DT42 10% DT43 10% PO41 10%	DT51 20%	DT52 20%	DT53 20%		980
Bsm	PO41 5% PO42 3% PO43 10% PO44 5% PO45 5% DT41 5% DT42 10% DT43 10%	HD51 HD52 HD53 HD54 HD55 HD Eind PO51 5%	PO52 5% PO53 10% DT51 7%	PO54 5% PO55 10% PO56 5%		980/981
Duits	DT41 15% DT42 10%	DT51 20%	DT52 15% DT53 20%	HD51 DT54 20%		980
Economie	DT41 15% DT42 15%	DT51 35%		DT52 35%		980
Engels	DT41 10%	DT51 20%	DT52 15% DT53 20%	DT54 15% DT55 20%		980
Frans	DT41 10% DT42 15%	DT51 20%	DT52 15% DT53 20%	DT54 20%		980
Geschiedenis	DT41 15% DT42 15% DT43 15%	DT51 15%	DT52 20%	DT53 20%		980
Informatica	DT41 10% DT42 15% PO41 5% PO42 10%	DT51 15%	PO51 10%	DT52 10% PO52 25%		980/981
LO		HD51	HD52 HD Eind			981
LOB	HD51 HD52 HD52 HD Eind					
M&O	DT41 15% DT42 15%	DT51 20%	DT52 25%	DT53 25%		980
Natuurkunde	DT41 15% DT42 20%	DT51 15%	DT52 20%	DT53 20% PO51 5%		980

	PO41 5%					
Nederlands		DT51 30%	DT52 30%	DT53 30%	DT54 10%	980
Scheikunde	DT41 10%	DT51 20%	DT52 25% PO51 20%	DT53 25%		980
Tekenen		PO51 30%	PO52 30% DT51 5%	PO53 30% DT52 5%		980
Wiskunde A	DT41 10% DT42 15% DT43 15%	DT51 20%	DT52 20%	DT53 20%		980
Wiskunde B	DT41 15% DT42 15% DT43 15%	DT51 15%	DT52 20%	DT53 20%		980
Wiskunde D	DT41 15% DT42 15% DT43 15%	DT51 20%	DT52 15%	DT53 20%		980/981